

ЗАСТОСУВАННЯ БАГАТОЦІЛЬОВОЇ КОМПЛЕКСНОЇ ЛАЗЕРНОЇ СИСТЕМИ УРАЖЕННЯ ЦІЛЕЙ (MILES) В БОЙОВІЙ ПІДГОТОВЦІ СУХОПУТНИХ ВІЙСЬК СПОЛУЧЕНИХ ШТАТІВ АМЕРИКИ

**Гозуватенко Г.
НЦ СВ НАСВ, м. Львів**

Збройні Сили США з метою заощадження коштів та зменшення кількості травмованого (загиблого) особового складу під час навчань (тренувань) перейшли на використання стрільбищ (стрілецьких тирів) у вигляді імітаційних систем. Особливістю тактичних навчань з застосування лазерних імітаційних систем є поєднання в єдиний процес вирішення тактичних і вогневих завдань. Завдання з вогневого ураження противника відпрацьовуються за допомогою комплексів MILES (Multiple Integrated Laser Engagement System – багатоцільова комплексна лазерна система ураження цілей) (індивідуальні комплекти та комплекти на техніку).

Найбільш універсальними є лазерні імітатори стрільби системи MILES, що надійшли на озброєння на початку 80-х років. Принцип дії імітатора зводиться до наступного. Перед зрізом дула штатного озброєння встановлюється лазерний випромінювач, що видає імпульс або серію імпульсів в залежності від того, проведено одиночний постріл холостого патрона або чергу. Приймально-реєструючі пристрої (детектори) закріплюються на спорядженні військовослужбовців або на бойовій техніці і при попаданні на них лазерного випромінювання фіксують (звуком або світловою сигналізацією) ураження на дальності 500 – 3000 метрів в залежності від виду зброї. Імітатори MILES можуть встановлюватися на стрілецькому, артилерійському, танковому і зенітному озброєнні.

Найбільш широкомасштабно і комплексно лазерні імітатори стрільби використовуються в Національному навчальному центрі сухопутних військ США у Форт-Ірвін штат Каліфорнія, в ході планової бойової підготовки проводяться двосторонні батальйонні тактичні навчання з імітацією стрільби та ураження.

Американські військові фахівці відзначають, що проведення подібних навчань значно сприяє підвищенню таких професійних якостей, як уміння прицільно вести вогонь, пересуватися на полі бою під вогнем противника, кидати гранати, ставити димові завіси, а також виробленню у військовослужбовців волі до перемоги, холонокровності, хитрості, спритності, здатності і бажання «вижити». Аналіз тренувань вже зараз дозволяє зробити висновки, які можуть бути викорис-

тані в тактиці дій невеликих підрозділів. Так, командири, які знаходяться позаду своїх солдатів, «гинули» частіше, ніж ті, хто був з ними або навіть попереду них, а для перемоги в швидкоплинному ближньому бою великого значення набувають організація взаємодії військово-службовців, взаєморозуміння між ними, управління їх діями з боку командирів.

З метою вдосконалення процесу навчання колективним діям військовослужбовців в загальновійськовому бою проти добре озброєного і підготовленого супротивника Сухопутні війська США уклали контракти на поставку в сухопутні війська 10 тис. нових лазерних імітаторів стрільби – системам MILES-2 і Small Arms Weapons Effects, Radio Frequency (далі –SAWE-RF).

Завдяки переліченим властивостям, поєднання систем MILES-2 і SAWE-RF, дозволяє, наприклад, точно відтворювати навчальну базу Національного навчального центру сухопутних військ США на будь-якій ділянці місцевості із застосуванням будь-яких рухомих засобів для імітації бойової техніки.

У найближчому майбутньому очікується введення в дію нової системи імітації ведення бойових дій в умовах маскування – STOM, яка вже пройшла демонстраційні випробування і повинна замінити систему MILES-2. Її впровадження викликано прагненням командування максимально наблизитися до повної імітації сучасного бою, насиченого, з одного боку, різними засобами маскування (аерозольними, димовими, протирадіолокаційними, протитепловими та іншими), з іншого – засобами виявлення (теплові приціли, прилади нічного бачення, дешифрувальні засоби і т.п.).

Зазначимо, враховуючи досвід використання імітаційних систем провідними країнами світу необхідно впроваджувати у систему навчань в Збройних Силах України, що дозволить поєднання в єдиний процес вирішення тактичних і вогневих завдань, який сприятиме на зменшення кількості травмованого (загиблого) особового складу військовослужбовців.
